

[Økonomi- og budgetministeren.]

at det sikkert er lettest, når det drejer sig om nyetablerede institutioner.

I forbindelse med problematikken om at placere nye institutioner i provinsen eller flytte eksisterende institutioner til provinsen anvender man ofte egnsudviklingsargumentet og forestiller sig, at en sådan udflytning vil have en ganske betragtelig virkning i retning af at stimulere egnsudviklingsområdernes opbygning. Jeg tror, det er noget overvurderet. For det første skal man være opmærksom på, at hvis man udflytter en virksomhed eller etablerer en ny institution, så må det område, hvor den skal etableres, have en vis udbygning. Hvis man etablerer det, jeg havde nær sagt på den bare mark, uden at der er de nødvendige infrastrukturarrangementer i forvejen, ja, så vil egnsudviklingseffekten blive forholdsvis — for ikke at sige meget — begrænset. Jeg tror også, man skal være opmærksom på, at selv om vi udflytter sådanne institutioner eller etablerer sådanne institutioner i egnsudviklingsområderne, så er den selvforstærkende virkning med hensyn til områdets udvikling, som man jo gerne skulle opnå, meget begrænset — det viser erfaringerne.

Derfor er man efterhånden i drøftelserne nået frem til på basis af de erfaringer, vi hidtil har opnået, at det, man sikkert bør søge, er at udpege visse områder i landet som vækstcentre, hvortil man kan flytte en eller flere institutioner, helst institutioner, der på den ene eller på den anden måde har et vist samarbejde med hinanden. Hvis man i et sådant vækstcenter, som altså i et vist omfang skal være udbygget, etablerer sådanne institutioner, så vil virkningen heraf sprede sig ikke blot inden for selve vækstcentret, men efterhånden også ud til det område, til den region, vækstcentret er beliggende i. Derfor vil tankegangen nok gå i den retning, at man må udpege sådanne vækstcentre, der placeret rundt omkring i landet kan blive en stimulans til en videre regional udvikling.

Som en generel bemærkning vil jeg yderligere sige, at til gunst for en udflytning taler, at det normalt er billigere at etablere og at opretholde institutioner i provinsen, end det er i hovedstaden. Det er jo et synspunkt, som man ikke mindst fra en økonomiministers

side må lægge megen vægt på, og det gør vi altså også.

Man skal, når man vurderer udflytnings-effekten, endvidere bemærke sig, at ved gennemgangen af de institutioner, som man kunne tænke sig kunne være udflytningseg-nede, viser det sig, at det antal mennesker, det drejer sig om i disse institutioner, er forholdsvis begrænset. Det ligger et sted mellem 10.000 og 15.000, og det er klart, at selv om man tænkte sig, at alle disse 10.000-15.000 mennesker blev flyttet ud et eller andet sted eller mange steder i provinsen, så ville den effekt, det ville have på befolkningens geografiske sammensætning, være overordentlig ringe. Den skævhed, man kan sige vi har i befolkningens geografiske sammensætning, er jo af langt, langt større dimensioner og vil kun i meget beskedent omfang blive påvirket af en sådan udflytning. Derfor er det argument for udflytningen ikke så tungtvejende, som man måske tidligere har set det fremhævet i debatten omkring udflytningsproblemerne.

Jeg vil dernæst pege på, at vi har et selvstændigt motiv for at søge virksomheder udflyttet eller nye virksomheder etableret uden for det storkøbenhavnske område, fordi staten har et fortsat behov for lokaler inden for hovedstadsområdet, som vi ikke i dag er i stand til at tilfredsstille. Hvis jeg ikke husker forkert, drejer det sig om, at vi i dag mangler ca. 40.000 m² kontorlokaler, hvis man skal opnå et tilfredsstillende miljø for den statslige administration, og det er meget vanskeligt at finde disse lokaler i et område som det storkøbenhavnske, der især i den centrale del jo er næsten udbygget. Også dette hensyn taler for, at man stiller sig positivt til udflytningstanken.

I overvejelserne må imidlertid som noget, der kan begrænse udflytningen, indgå et effektivitetssynspunkt. Det kan godt være, man kunne opnå visse økonomiske fordele ved at foretage en udflytning. Det kan også godt være, man kunne opnå en vis beskedent stimulans til det pågældende område, hvortil udflytningen skete. Men hvis det samtidig betød, at effektivitetsgraden af den pågældende institution og denne institutions samarbejde med den centrale administration blev væsentligt forringet, så kunne de omkostninger, der opstod herved, meget vel